

ارتقاء فرآیندهای آموزشی با استفاده از سامانه مدیریت تحصیلی (سمت)

فرامرز پوراصغر ۱، سید محمدحسین پورهاشمی اردکانی ۲، سالار محمددخت ۲، جعفر صادق تبریزی ۱، لیلا دشمنگیرا

۱. مرکز تحقیقات مدیریت خدمات بهداشتی درمانی تبریز، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
۲. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.

مساله

ارزیابی عملکرد ماهیانه دانشجویان دکترای تخصصی فرآیندی است که به صورت سنتی بوسیله فرم‌های کاغذی انجام می‌گردد. این فرم‌ها توسط دانشجو تکمیل و جهت تأیید به امضای استاد راهنما و مدیرگروه می‌رسید. عملکرد دانشجویان دکترای تخصصی و ساعات حضور این دانشجویان باید به صورت ماهیانه به تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوطه برسد تا مجوز پرداخت کمک هزینه تحصیلی صادر شود، در صورت عدم حضور کافی دانشجو در ماه، بایستی فرم درخواست مرخصی نیز به صورت کاغذی و سنتی توسط دانشجو تکمیل و به تأیید استاد راهنمای مربوطه می‌رسید. این فرآیند به دلیل طولانی بودن، وابسته بودن به حضور ذی نفعان و نارضایتی صاحبان فرآیند (اعضای هیئت علمی، دانشجویان دکتری تخصصی و کارشناسان گروه آموزشی)، یک فرآیند معیوب بود. لذا سامانه سمت به منظور یکپارچه‌سازی بخشی از فرآیندهای تحصیلی دانشجویان طراحی شده است.

شرح تجربه

ابتدا فرآیندهای ذکر شده شناسایی شد و چرخه گردش کار آن به تفصیل بررسی و روی کاغذ پیاده سازی شدند. در این مرحله فرم های کاغذی مورد استفاده در هر فرآیند و اجزای هر یک آنها جمع آوری و از منظر طراحی صفحات وب مورد تحلیل قرار گرفتند. سپس طی جلساتی از نظرات کارشناسان گروه جهت بازطراحی چرخه کار استفاده گردید. گام دوم شامل انتخاب سکوی طراحی برنامه، زبان برنامه نویسی و نوع پایگاه داده بود. برای سهولت دسترسی همه کاربران، از سکوی تارنما Web Platform بعنوان سکوی طراحی استفاده شد.

نتایج اجرای تجربه

نتیجه بکارگیری این سامانه در بین گروه های ذی نفع از طریق یک مطالعه قبل و بعد و در شش حیطة اعتبار، پاسخگویی و پشتیبانی، محرمانگی، مقبولیت، سهولت ارتباط و شفافیت مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نظرسنجی در فاز قبل از طراحی سامانه مدیریت تحصیلی از بین ۲۵ نفر شرکت کننده در نظرسنجی فرآیندهای آموزشی قبل از اجرای سامانه مدیریت تحصیلی، اکثر آنها دانشجویان دکتری تخصصی فعلی و سابق گروه مدیریت و سیاستگذاری سلامت بودند. بر اساس اطلاعات جمع آوری شده، بیشترین نمره کسب شده مربوط به حیطة اعتبار اطلاعات و کمترین امتیاز کسب شده مربوط به حیطة محرمانگی بود. از بین ۲۶ نفر شرکت کننده در نظرسنجی فرآیندهای آموزشی بعد از اجرای سامانه، اکثر آنها دانشجویان دکتری تخصصی فعلی و سابق گروه مدیریت و سیاستگذاری سلامت بودند. نظرات شرکت کنندگان در ۷ حیطة شفافیت فرآیندها، سهولت ارتباط در فرآیندها، مقبولیت فرآیندها، محرمانگی اطلاعات در فرآیندها، پاسخگویی و پشتیبانی فرآیندها، اعتبار اطلاعات جمع آوری شده و تاثیر سامانه در تسهیل روند انتخاب استاد راهنما مورد بررسی قرار گرفت. بر این اساس بیشترین نمره کسب شده مربوط به حیطة محرمانگی اطلاعات و کمترین نمره مشترکاً مربوط به حیطة های شفافیت و پاسخگویی و پشتیبانی بود.

پیشنهاد حاصل از تجربه

پیشنهاد می شود دانشکده ها و گروه های آموزشی با طراحی یک سامانه مشابه یا اتصال به سامانه مدیریت تحصیلی ضمن صرفه جویی در مصرف کاغذ و زمان ذی نفعان، موجبات افزایش شفافیت فرآیندها، سهولت ارتباط در فرآیندها، مقبولیت فرآیندها، محرمانگی اطلاعات در فرآیندها، پاسخگویی و پشتیبانی فرآیندها، اعتبار اطلاعات جمع آوری شده را فراهم آوردند تا دانشجویان مقاطع مختلف و به ویژه دانشجویان دکتری تخصصی بتوانند به آسانی فرآیندهای تحصیلی خود را بگذارند.

